

Nyt Referenceprogram for apopleksi

Forskningsoverlæge Søren Paaske Johnsen & klinikchef Palle Petersen

Dansk Selskab for Apopleksi (DSfA) har ved udgangen af 2009 udsendt en opdateret version af Referenceprogram for apopleksi [1]. Der er tale om den tredje udgave af programmet siden 2003, hvilket afspejler de seneste års meget hastige udvikling inden for diagnostik, behandling, pleje og rehabilitering af denne alvorlige folkesygdom.

Opdateringen af referenceprogrammet er foretaget af en tværfaglig arbejdsgruppe nedsat af DSfA med repræsentanter for såvel relevante lægelige specialer som øvrigt sundhedspersonale og patienter. I lighed med de tidligere udgaver af programmet er opdateringen baseret på systematisk litteratursøgning og evidensgradering i henhold til den metodologi, som er blevet udviklet og af *The Scottish Intercollegiate Guidelines Network* [2]. Den identificerede videnskabelige litteraturs evidens og relevans i en dansk sammenhæng er herefter blevet analyseret og drøftet i arbejdsgruppen og ved offentlig høring.

Referenceprogrammet omfatter rekommandationer vedrørende den akutte behandling i forbindelse med hospitalsindlæggelse for patienter med apo-

pleksi. Ved behandling forstås den samlede tværfaglige indsats i forbindelse med medicinsk behandling, pleje og start på genoptræning. Den overordnede udvikling inden for området bevæger sig i disse år med hastige skridt imod en stadig mere aktiv indsats i den akutte fase (**Tabel 1**). Således er der nu eksempelvis evidens for at tilbyde en højere andel af patienterne med iskæmisk apopleksi trombolyselbehandling, ligesom patienter med transitorisk cerebral iskæmi, dvs. symptomvarighed på under et døgn, bør udredes og behandles akut.

Den hastige udvikling inden for området stiller betydelige krav til sundhedsvæsenet med henblik på at sikre, at fremskridtene kommer alle patienter til gavn. Det er DSfA's forhåbning, at det opdaterede referenceprogram vil være et nyttigt redskab med henblik på at skabe overblik og prioritere indsatsen.

Det opdaterede referenceprogram er fremsendt til alle relevante aktører på apopleksiområdet og er endvidere tilgængeligt via selskabets webside [1]. Med henblik på at understøtte implementeringen af programmet vil selskabet i 2010 gennemføre en række møder landet over, hvor anbefalingerne vil blive præsenteret. Implementeringen vil løbende blive monitoreret via Det Nationale Indikatorprojekt (NIP), idet kvalitetsindikatorerne i NIP-apopleksi er baseret på anbefalingerne fra referenceprogrammet.

STATUSARTIKEL

Dansk Selskab
for Apopleksi

TABEL 1

Eksempler på nye eller bestyrkede anbefalinger i Referenceprogram for apopleksi.

Ved transitorisk cerebral iskæmi anbefales start af behandling med acetylsalicylsyre inden for 24 timer, eventuelt suppleret med blodtryks- og statinbehandling

Udredning af patienter med transitorisk cerebral iskæmi eller apopleksi, herunder ultralydsundersøgelse af halskar, bør ske i løbet af få dage, helst inden for 24 timer, således at eventuel operation kan gennemføres så hurtigt som muligt (inden for få dage)

Intravenøs trombolyse med rekombinant vævsplasminogenaktivator anbefales til udvalgte patienter inden for 4,5 timer efter debut af symptomer på akut iskæmisk apopleksi. Det anbefales, at behandlingen startes hurtigst muligt efter symptomdebut. Behandlingen bør registreres i Safe Implementation of Thrombolysis in Stroke-protokollen

Der er evidens for, at hemikraniektomi ved malignt arteria cerebri media-infarkt reducerer den akutte dødelighed

Blodtrykssænkende behandling ved akut intracerebral blødning kan forsøges med start inden for seks timer efter debut med henblik på at forebygge reblødning

Specifik fysio- og ergoterapeutisk genoptræning opstartes hurtigst muligt efter indlæggelse som følge af den første vurdering

KORRESPONDANCE: Søren Paaske Johnsen, Klinisk Epidemiologisk Afdeling, Århus Universitetshospital, Science Center Skejby, DK-8200 Århus N.
E-mail: spj@dce.au.dk

INTERESSEKONFLIKTER: Ingen

LITTERATUR

1. Referenceprogram for apopleksi. Dansk Selskab for Apopleksi, 2009. www.dsfa.dk (10. februar 2010).
2. www.sign.ac.uk (10. februar 2010).